

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
VILNIAUS TERITORINIS SKYRIUS**

VĮ Turto bankui

[Redacted]

2025-09- Nr.
Į 2025-08- Prašymą

DĖL LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PASTATO, ESANČIO GYNĖJŲ G. 6, VILNIUJE ATVIRO ARCHITEKTŪRINIO PROJEKTO KONKURSO DOKUMENTŲ SĄLYGŲ DERINIMO

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) Vilniaus teritorinis skyrius gavo ir išnagrinėjo Jūsų pateiktą prašymą, kuriame prašote suderinti arba pateikti pastabas dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pastato APK konkurso sąlygų.

Informuojame, kad žemės sklypas Gynėjų g. 6, Vilniuje, patenka į Kultūros vertybių registre registruotų nekilnojamųjų kultūros paveldo vietovių *Vilniaus miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu* (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33653) teritoriją ir *Vilniaus senamiesčio* (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16073) vizualinės apsaugos pozonį, todėl projektavimo darbai turi būti atliekami vadovaujantis paveldosaugos reikalavimais, užtikrinant kultūros paveldo vietovių vertingųjų savybių išsaugojimą.

Kartu informuojame, kad Vilniaus senamiesčio vizualinės apsaugos pozonyje galioja Pasaulinio paveldo objekto - kultūros paminklo UIP - Vilniaus istorinio centro apsaugos zonos laikinasis apsaugos reglamentas, patvirtinta Kultūros ministerijos kultūros vertybių apsaugos departamento direktoriaus 2005-04-19 įsakymu Nr. Į-167, kuriame nustatytos sąlygos - 5. Apsaugos zonoje draudžiamas tokių naujų statinių statymas ar esamų statinių rekonstravimas, didinant jų aukštumą ar apimtį, kurie, žiūrint iš senamiesčio gatvių ir aikščių, pagrindinių įvažiavimo traktų bei iš apžiūros vietų: 5.1. savo aukščiu, apimtimi ar išraiška nustelbtų senamiestyje ar jo apsaugos zonoje esantį saugomą kultūros paveldo objektą ar jų grupę, gamtines vertybes – senamiestį supančias kalvas; 5.2. trukdytų apžvelgti senamiestį ar jo apsaugos zonoje esantį saugomą kultūros paveldo objektą ar jų grupę; 5.3. ne mažiau kaip iki pusės aukščio užstatų senamiestyje ar jo apsaugos zonoje esančią kalvą; 5.4. keistų senamiesčio siluetą; 5.5. būtų matomi iš senamiesčio gatvių ir aikščių (šis reikalavimas netaikomas gatvių, ribojančių senamiestį, atveju). 6. Planuojamas statyti statinys laikomas nustelbiančiu saugomą kultūros paveldo objektą ar jų grupę, jeigu, žiūrint iš apžiūros vietų: 6.1. bus iškilęs virš matomo saugomo kultūros paveldo objekto ar jų grupės; 6.2. bus matomas saugomo kultūros paveldo objekto ar jų grupės artimoje aplinkoje ir vizualiai savo apimtimi ar aukščiu konkuruos ar bus didesnis už saugomą kultūros paveldo objektą ar jų grupę. 7. Statinys laikomas matomu saugomo kultūros paveldo objekto ar jų grupės artimoje aplinkoje, jeigu, žiūrint iš apžiūros vietos, atstumas/matymo kampas nuo saugomo kultūros paveldo objekto ar jų grupės iki statinio bus lygus arba mažesnis už matomą saugomo kultūros paveldo objekto ar jų grupės horizontaliąją dalį/matymo kampą. Siūlome papildyti techninę užduotį sąlygomis ir numatyti, kad projektuojamas užstatymas būtų vertinamas nuo aktualių apžvalgos taškų: 1. Gedimino kalno; 2. Trijų kryžių kalno; 3. Bekešo kalnas; 4. Vilniaus miesto savivaldybės pastato 20 aukšto terasos; 5. Nuo šeškinės kalvų (dokumento nuoroda: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255900/asr>).

Vadovaujantis *Vilniaus miesto istorinės dalies, vad. Naujamiesčiu* (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 33653) teritorijos vertinimo tarybos aktu Nr. KPD-RM-1387/13 nustatyta vertingoji savybė 7.2.3. užstatymo bruožai - Lukiškių priemiesčio ŠV dalies architektūriniai akcentai - istorizmo „plytų stiliaus“ Lukiškių kalėjimo pastatų kompleksas su neobizantinio stiliaus Šv. Mikalojaus Stebukladario cerkve ir vėlyvojo sovietinio modernizmo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmai su greta esančiu retrospektyvizmo (socrealizmo) stiliaus Martyno Mažvydo bibliotekos pastatu, todėl projektuojamų pastatų architektūriniai sprendiniai turėtų užtikrinti teritorijos vertingųjų savybių išsaugojimą, išryškinti teritorijos istorinę vertę, savo planuojamu tūriu ir architektūrine išraiška nekonkuruoti su šalia esančiais kultūros paveldo objektais, o juos išryškinti. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad vertinimo tarybos aktu nustatytos saugomos panoramos - 7.2.2.5. panoramos - **Lukiškių panorama nuo Tauro kalno, sudaryta iš dominantės Šv. apaštalų Jokūbo ir Pilypo bažnyčios bei foninio užstatymo gyvenamaisiais ir visuomeniniais pastatais** (išskyrus Naujamiesčio teritorijoje esančius kitus objektus; -; žr. į priedą Nr. 4, panoramą 1; TRP 27 lap.; FF Nr. 0.23, 2019 m.); **Pohuliankos V dalies panorama nuo Tauro kalno** (išskyrus Naujamiesčio teritorijoje esančius kitus objektus; -; žr. į priedą Nr. 4, panoramą 2; TRP 27 lap.; FF Nr. 0.24, 2019 m.), prašome papildomai numatyti architektūrinio konkurso sprendinių vertinimą nuo Tauro kalno apžvalgos.

Apgailestaujame ir atsiprašome, kad atsakymo nepateikėme teisės aktu nustatyta tvarka.

